

Warszawa, dnia 28-03-2018 r.

**MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
PODSEKRETARZ STANU**

Sławomir Mazurek

DGO-I.070.16.2018.BM

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację pana Andrzeja Matusiewicza, posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z dnia 22 lutego br. (znak: K8INT20083) w sprawie wzrostu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Odnosząc się do prośby o wskazanie uzasadnienia wzrostu opłat za składowanie odpadów, uprzejmie informuję, że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz.U. 2490) uwzględnia konieczność wzmocnienia instrumentów finansowych za umieszczenie odpadów na składowisku. Wysokość stawek za składowanie odpadów powinna skłaniać do przetwarzania odpadów innymi sposobami niż składowanie. Podwyższone zostały stawki opłat za składowanie wybranych rodzajów odpadów takich jak: odpady komunalne, a także odpady pochodzące z mechanicznej obróbki odpadów komunalnych, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady opakowaniowe, czyli takich, które w ogóle nie powinny trafiać na składowiska. Przyjęta na 2020 r. wysokość jednostkowej opłaty za składowanie ww. rodzajów odpadów na poziomie 270 zł za Mg jednoznacznie wskazuje, że dla tych odpadów metoda unieszkodliwiania odpadów przez składowanie jest wysoce niepożądana, zaś odpady te powinny być poddawane innym procesom przetwarzania, w tym recyklingowi.

Podkreślam również, że podwyższenie stawek opłat za składowanie odpadów było jednym z warunków *ex ante* na pozyskanie funduszy europejskich na lata 2014–2020 w kwocie **1,3 mld euro**. Zatem niewydanie tego rozporządzenia mogło skutkować zablokowaniem funduszy europejskich i niezyskaniem wsparcia na łączną kwotę 1,3 mld euro w ramach priorytetu: „Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami”.

Składowanie odpadów jako jedna z metod unieszkodliwiania odpadów znajduje się na samym końcu listy w hierarchii sposobów postępowania z odpadami i jest najmniej pożądanym sposobem przetwarzania odpadów prowadzącym do marnotrawstwa surowców wtórnych.

Zaznaczam, że przepisy rozporządzenia w sprawie opłat nie mają bezpośredniego przełożenia na opłaty ponoszone przez obywateli za odbiór odpadów komunalnych. Ewentualny pośredni wpływ może wynikać z niewłaściwego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy. Analiza potencjalnego wpływu omawianych zmian przepisów na ww. opłaty została przedstawiona w ocenie skutków regulacji do projektu rozporządzenia wskazując konieczność prawidłowego zarządzania

przez gminy gospodarką odpadami komunalnymi oraz zaangażowania przez gminę wszystkich mieszkańców w zwiększanie selektywnego zbierania tych odpadów „u źródła”.

Ponadto konieczność zmiany stawek opłat wynikała m.in. z wymagań prawa unijnego, zgodnie z którym państwa członkowskie zobowiązane są do 2020 r. osiągnąć minimum 50% poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu materiałów odpadowych z gospodarstw domowych, przynajmniej takich jak papier, metal, plastik i szkło (art. 11 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy).

W związku z tym oraz uwzględniając nowe wyższe cele w zakresie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych planowane na rok 2030 w tzw. pakiecie odpadowym tj. nowelizacji 6 dyrektyw z obszaru gospodarki odpadami (*Circular economy package*), resort środowiska wypracował instrumenty mające na celu wzrost ilości odpadów poddawanych recyklingowi, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

W zakresie gospodarowania odpadami gmina powinna dążyć przede wszystkim do zwiększenia uzyskiwanych poziomów selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych „u źródła”. Służyć temu mają m. in. wprowadzone przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19) jednolite standardy selektywnego zbierania odpadów komunalnych w całym kraju. Celem tej regulacji jest stworzenie w gminach takiego modelu selektywnego zbierania odpadów, który zwiększy ilość i poprawi jakość zbieranych selektywnie odpadów, tym samym ich przydatność do recyklingu oraz innych procesów odzysku. Dla gmin jest to także szansa na pozyskiwanie wyższej ceny za sprzedawane surowce wtórne, co w konsekwencji może wpłynąć na obniżenie kosztów gospodarowania odpadami przez gminy. Wprowadzane rozporządzeniem w sprawie opłat zmiany stanowią uzupełnienie rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Ponadto wzrost poziomu selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów „u źródła” ma prowadzić do zmniejszenia masy zmieszanych odpadów komunalnych kierowanych do instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, a w konsekwencji także zmniejszenia masy odpadów wytwarzanych w takiej instalacji (kierowanych w dużej mierze do składowania). Do frakcji surowcowych, która ma znaczący udział w masie zmieszanych odpadów komunalnych należą odpady ulegające biodegradacji. Zatem ich wydzielenie, zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska, a następnie przekazanie do procesów odzysku spowoduje istotny spadek masy odpadów kierowanych do składowania.

Przy założeniu poprawnego zarządzania przez gminy gospodarką odpadami komunalnymi, którego podstawowym elementem jest selektywne zbieranie tych odpadów „u źródła” oraz wysegregowania ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych odpadów nadających się do recyklingu, wzrost obciążeń gospodarstw domowych nie powinien w ogóle zaistnieć. Wynika to ze wspomnianego ograniczania masy odpadów, których nie trzeba będzie składować przez selektywne zbieranie cennych odpadów surowcowych, jak również z kompensacji kosztu zagospodarowania odpadów przychodami z tytułu sprzedaży odzyskanych surowców.

Oplata za składowanie odpadów surowcowych oraz odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych ma zatem zniechęcać samorządy do wyboru składowania jako metody zagospodarowania odpadów, jednocześnie powinna stanowić zachętę do kierowania odpadów do recyklingu.

Odpowiadając na pytanie drugie interpelacji uprzejmie informuję, że nie jest planowana zmiana mająca na celu włączenie gminy w pokrywanie kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.

Każdy obywatel jest wytwórcą odpadów, w związku z czym powinien mieć adekwatny wkład w ich zagospodarowanie, a najbardziej odpowiednim sposobem do włączenia obywatela w odpowiedzialność za wytworzone przez siebie odpady wydaje się zobligowanie go do selektywnego zbierania odpadów oraz ponoszenia racjonalnej opłaty za ich zagospodarowanie.

Wprowadzenie obowiązku zbierania odpadów w sposób określony w opisanym rozporządzeniu w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów ma przyczynić się

do zwiększenia poziomu recyklingu odpadów komunalnych. W efekcie, masa odpadów kierowanych do składowania będzie się zmniejszać, a co za tym idzie, koszty ponoszone przez gminę na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi będą maleć. Ponadto gmina może również sprzedawać surowce wtórne pozyskane z odpadów komunalnych ze swojego terenu. W celu zmniejszenia kosztów funkcjonowania systemu odbioru i zagospodarowania odpadów możliwe jest również podjęcie działań dodatkowych takich jak współpraca z organizacjami odzysku odpadów opakowaniowych, zużytych baterii i akumulatorów lub zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, które w imieniu podmiotów wprowadzających produkty na rynek realizują ustawowe obowiązki w zakresie zbierania i recyklingu określonych odpadów. Współpraca z gminą może pozwolić na pozyskanie przez nich odpadów koniecznych do osiągnięcia ustawowych poziomów w zamian za dofinansowanie gminnego systemu odbierania i zbierania odpadów komunalnych.

Z poważaniem

Sławomir Mazurek
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości: Departament Spraw Parlamentarnych KPRM